
Reforma računovodstva u javnom sektoru u Albaniji

**PEMPAL TCoP Meeting
Ljubljana, 18-20 April 2011**

Anila Çili
Centralno odeljenje za harmonizaciju finansijskog upravljanja
Ministarstvo finansija, Albanija
Email: acili@minfin.gov.al

Opšti cilj Ministarstva finansija

Ministarstvo finansija vodi reformu javnih finansija, čime potvrđuje značaj koji Albanija pridaje približavanju najboljim praksama u državama članicama EU i međunarodnim standardima, što će za uzvrat podstaći veću odgovornost i transparentnost u trošenju novca poreskih obveznika.

Najvažniji ostvareni rezultati

U poslednjih nekoliko godina, Ministarstvo finansija je uz podršku spoljnih donatora uspeo da ostvari sledeće rezultate:

- ✓ Novi Zakon o Upravljanju budžetskim sistemom u Republici Albaniji iz 2008, kojim se definiše metod računovodstva u javnom sektoru;
  - ✓ Novi Zakon o Finansijskom upravljanju i kontroli iz 2010, kojim se definiše uloga i odgovornost finansijskih rukovodilaca u vezi sa računovodstvom i finansijskim izveštavanjem;
  - ✓ Novi Zakon o internoj reviziji iz 2010, kojim se definiše finansijska revizija i revizija učinka;
  - ✓ Centralizovani kompjuterski sistem AMoFTS za budžetsko planiranje, izvršenje i finansijsko izveštavanje.
  - ✓ U svetlu prelaska na nove PIFC standarde, formirano je Centralno odeljenje za harmonizaciju finansijskog upravljanja koje vodi reformu računovodstva u javnom sektoru.
-

Zakon o upravljanu budžetskim sistemom u Republici Albaniji (član 61)

- Ministar finansija je zadužen za uspostavljanje obaveznog računovodstvenog sistema za sve jedinice opšte uprave, u skladu sa međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima.
  - Ministar finansija utvrđuje obavezu vođenja računovodstva i izveštavanja u skladu sa propisanim standardima, za sve jedinice opšte uprave i budžetske korisnike.
  - Trezorski sistem se stara o računovodstvu države i predstavlja deo računovodstva javnog sektora. Trezor je odgovoran za vođenje državnih računa i za pripremu periodičnih i godišnjih izveštaja o realizaciji budžeta
-

Zakon o upravljanju budžetskim sistemom u Republici Albaniji (nastavak)

U svrhu ovog zakona, metod vođenja rashoda i prihoda sastoji se od:

- priznavanja tekućih i kapitalnih troškova u budžetskoj godini u trenutku kada oni nastanu, bez obzira na dan uplate.
  - priznavanje poreskih prihoda, ne-poreskih prihoda, uključujući i prihode od prodaje imovine, u trenutku njihovog prijema.
-

Ciljevi Kompjuterizovanog računovodstvenog sistema Trezora (AMoFTS)

- ❑ Puna integracija podataka o budžetu i izvršenju budžeta, čime se omogućava veća finansijska kontrola.
  - ❑ Poboljšano planiranje gotovine i blagovremeno praćenje gotovinskih tokova.
  - ❑ Obezbeđivanje adekvatnog finansijskog izveštavanja na različitim nivoima izvršenja budžeta.
  - ❑ Poboljšanje kvaliteta podataka i transparentnosti u procesu pripreme i izvršenja budžeta.
  - ❑ Povećanje efektivnosti i efikasnosti državnih finansijskog upravljanja i omogućavanje usvajanja moderne prakse upravljanja javnim troškovima, u skladu sa međunarodnim standardima.
  - ❑ Sposobnost decentralizacije funkcija i procesa, uz održavanje ukupne kontrole od strane Ministarstva finansija
-

U susret Međunarodnim računovodstvenim standardima u javnom sektoru, uz odobrenje Parlamenta

---

- Kao prva mera, IPSAS standardi su prevedeni na albanski jezik i obučeni treneri uz pomoć međunarodnih konsultanata.
  - Vlada je odobrila Plan prelaska na novi sistem od 6 godina kao deo reforme Interne finansijske kontrole u javnom sektoru (PIFC - Politika 2009).
-

Plan prelaska na računovodstvo na obračunskoj osnovi

Prva faza u trajanju od 1 godine, kao što je predviđeno Planom prelaska na računovodstvo na obračunskoj osnovi:

- Identifikovanje svih subjekata (budžetskih i vanbudžetskih) nad kojima kontrolni entitet (Republika Albanija) vrši kontrolu, u skladu sa zahtevima IPSAS standarda;
  - Sve budžetske jedinice koje objavljuju svoje budžete dužne su da pripremaju svoje finansijske izveštaje o ishodu u poređenju sa budžetom u skladu sa standardima IPSAS24
-

Plan prelaska na računovodstvo na obračunskoj osnovi

Druga faza je uvođenje IPSAS standarda za računovodstvo na gotovinskoj osnovi će biti sprovedena u tri koraka tokom perioda od 5 godina:

- Prvi korak će biti priprema konsolidovanog izveštaja o gotovinskim prihodima i rashodima za vladu u skladu sa prvim delom IPSAS standarda za računovodstvo na gotovinskoj osnovi.
  - Drugi korak će biti priprema kompletnog seta konsolidovanih finansijskih izveštaja (uključujući bilans stanja) za odabranu grupu državnih institucija.
  - Treći korak će biti izbacivanje svih prethodnih procedura za entitete nad kojima se vrši kontrola i pripremanje kompletnih konsolidovanih finansijskih izveštaja za celu vladu.
-

Plan prelaska na računovodstvo na obračunskoj osnovi

Glavne komponente u okviru druge faze biće prikupljanje informacija i priprema planova za aktivu, pasivu, prihode i rashode, i njihovo vođenje prema obračunskoj osnovi (drugi deo IPSAS standarda za računovodstvo na gotovinskoj osnovi).

Procedure obračunskog računovodstva za priznavanje i merenje rashoda moraju biti propisane u skladu sa relevantnim IPSAS standardom. Nakon toga bi ih trebalo uključiti u Plan rashoda u skladu sa IPSAS standardima za računovodstvo na gotovinskoj osnovi kojim se propisuje naknadno uključivanje u konsolidovane izveštaje za celu vladu.

Plan prelaska na računovodstvo na obračunskoj osnovi

- Implementacija IPSAS standarda za računovodstvo na gotovinskoj osnovi je ogroman posao. Tokom procesa će biti neophodna tehnička podrška, koja se posebno odnosi na obuku finansijskih službenika, pripremu finansijskih izveštaja, revalorizaciju vrednosti imovine i praćenje celog procesa.
  - Računovodstvo će blisko saradivati sa revizijom kako bi se osigurala revizija finansijskih izveštaja i planova u skladu sa Međunarodnim standardima revizije.
-

Proširivanje Novog kompjuterizovanog sistema Trezora

Delegiranje odgovornosti sa Trezora na budžetske entitete i podrška u sprovođenju budžeta putem kompjuterizovanog sistema Trezora (on-line konekcija).

■ *Pilotiranje potrebnih modula sistema Trezora na ograničenom broju ministarstava i njihovih budžetskih korisnika. (1 do 2 godine)*

■ *Uvođenje sistema Trezora u druge državne institucije (10 godina)*

Ono što se meri, to se i uradi...!

Hvala na pažnji!
